

soort brengt in Europa minder op. In een brief van eind december 1763 is het bestuur te Makassar er op gewezen dat er geen wortelhout wordt aangenomen en dat wie het aanneemt het zal moeten vergoeden. [fol. 154] Men wil voorkomen dat hout dat niet geschikt is voor het verven, te Batavia verkocht moet worden. Op een kleine partij na die de Chinese jonken naar Amoy hebben meegenomen, is het door de kopers als brandhout gebruikt. De gevraagde hoeveelheid van 150.000 lb calaturshout wordt gezonden, waarna de voorraad tot 446.480 lb verminderd zal zijn. Het is de laatste twee jaar niet uit Coromandel besteld.)

Maar wat nu belangt de indigo Javasche, op welkers verbetering in kwaliteit U Wel Edele Hoogachtbare met allen ernst aandringen, deswegens behartigen wij steeds al het mogelijke, zoo door de regenten die tegens onze vriendelijke adhortatiën aan, daaromtrent al te veel ieverloosheid laten blijken. Gelijk die van Succapoura, die zich aan het exempel van zijn confrater, den gewezen Indramayoe's regent, niet hebbende willen spiegelen, ook in den voorleeden jaare ondervonden heeft te dimoveeren, als met steeds 's Compagnies ministers en bediendens op Javasch Oostkust en Cheribon de nodige toezigt en oplettendheit daartoe aan te recommandeeren. En dat nog jongst op het nadrukkelijkst gedaan is bij de derwaarts afgegane brieven van 27 juni en 21 juli jongstleeden, bij welke laatste den Cheribons resident gelast is geen andere dan d' eerste soort, die de princen en regenten volgens gehoudenisse moeten leveren, te accepteeren, omdat ons uit de rendementen bleek dat op de 2^e soort weinig winst, mitsgaders op de 3^e zelfs bij verkoop in Nederland verlies gevallen was. Echter hebben wij op de instantiën der gezamentlijke regenten en om hen eenigzints tegemoet te komen zedert weder qualificatie verleend om ook, mits deugdszaam zijnde, tweede soort aan te nemen.

Fol. 154v-155v.

(Men wacht het resultaat af. Overeenkomstig de wens van Heren XVII zend men 14.932 lb calaturshout voor het verven. Het is het beste dat werd verworven. Er kan niets van de voorwaardelijk bestelde 300.000 à 500.000 lb Malakka's of Bangka's tin in blokken gestuurd worden. Er ging een bijzondere zending van 3.400.000 lb met de Lindenhof, Jonge Thomas, Nieuw Rhoon [fol. 156] en Bartha Petronella naar China. Vervolgens is er met de Jonge Lieve nog 1.000.000 pond gestuurd ter vervanging van 800.000 lb, die samen met de contanten en andere goederen met de verongelukte Lindenhof werd verloren. Zo bleef er niets in voorraad en is er, om de Jonge Lieve de vastgestelde hoeveelheid mee te geven, ook nog 114.500 lb Malakka's tin in inktkokers naar China verzonden. Zo is er op 17 juli 1766 besloten dat er op de bestelling maar 20.000 lb van die soort gestuurd kon worden, niet zozeer omdat er niet meer van besteld was, maar omdat er niet meer voor handen was. De supercarga's in China is bevolen met de wensen van Heren XVII voor het zenden van een grote of kleine hoeveelheid van tin in blokken naar Nederland rekening te houden. Hoewel het vroegere opperhoofd in Japan Herbert Vermeulen beweert dat alleen de Nederlanders Satsumase kamfer vervoeren, is het zeker dat de Chinezen daarin particulier handel drijven. [fol. 157] Andere dienaren die op Japan en China voeren, en de Chinezen zelf verklaarden dat. Omdat Heren XVII hebben toegestaan in Japan, naast 20.000 lb Satsumase kamfer voor Nederland, zoveel kamfer in te kopen als in de Westerkwartieren tegen gunstiger prijzen dan in Europa is af te zetten, besloot men om de hele voorraad van 28.000 à 29.000 lb voor die streek te bestemmen. Wanneer het aanstaande voorjaar de bestellingen van kamfer uit de Westerkwartieren zijn ontvangen, zal men besluiten hoeveel boven de hoeveelheid voor Nederland uit Japan gevraagd gaat worden. Recente informatie is steeds het beste. Men zal uit Bandjarmasin geen ruwe diamanten meer bestellen, maar de Kronenburg neemt op de bestelling van 1764 nu 525 $\frac{1}{4}$ karaat mee, wat 25 $\frac{1}{4}$ karaat meer is dan besteld. Wat die minder dan er voor in rekening is gebracht zullen opleveren, komt ten laste van de residenten. [fol. 158] Er zal slechts buitengewone witte benzoë van de soort cabessa gezonden worden, maar er is weinig kans op de gehele uitvoering van de bestelling van 5000 pond. Het bestuur te Padang is daartoe wel aangespoord en zal er op letten. De voorraad die nu met de